

JAIN COLLEGE, Bangalore
Mock Paper - 1, January - 2019
II PUC - संस्कृतम् (09)

समयावकाशः - ३.१५ निमेषाः

गरिष्ठाङ्काः - 100

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत।

10x1=10

१. केनिर्विमर्शाः?
२. कृष्णशास्त्रिणां माता का ?
३. कः कर्णस्य रक्तं अपिबन् ?
४. कामधेनुगुणाः काः?
५. महाश्वेता किम् अजिघ्रन्?
६. सुन्दरस्य पिता कः?
७. राणाप्रतापस्य अश्वस्य नाम किं?
८. गौतमी का?
९. विश्वस्य मातरः काः?
१०. के धनमिच्छन्ति ?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया वज्राख्यः कीटः किं करोति ? कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (पञ्चानामेव)

5x2=10

११. राणाप्रतापस्य प्रतिज्ञा का?
१२. शास्त्रिणाम् औदार्यम्
१३. नरविग्रहाः देवाः के ?
१४. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कथं जानाति?
१५. सत्पुरुषवृत्तं किं?
१६. भारतवर्षम् इति किमर्थं कथ्यते ?
१७. वज्राख्यः कीटः किं करोति ?

III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नड-आङ्ग्लभाषया वा कुरुत। (त्रयाणामेव) 3x3=9

१८. अतः परीक्ष्य कर्तव्यं विशेषात्सङ्गतं रहः।
अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरीभवति सौहृदम् ॥
१९. कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या ।
मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ॥
२०. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्निबोधत ।
समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्ते त्वगम्याः परस्परम् ॥
२१. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।
तमस्तपति घर्माशौ कथमाविर्भाविष्यति ॥
२२. विश्वस्य मातरस्सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः।
तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रशः ।

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत।(चतुर्णामेव) 4X2=8

२३. अहो! गुरुकुल वैभवम्।
२४. त्वं विश्वस्य आर्तिं परिहरसि ।
२५. यं कमेवं मा भक्षय ।
२६. परिक्षार्थं इतोऽपि समयावकाशः विद्यते ।
२७. द्रढीक्रियताम् लितः।
२८. "भगवन् ! किमभिधानः ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(पञ्चानामेव) 5X5=25

२९. अङ्गुलीयकप्रसङ्गः
३०. कर्णशापप्रसङ्गः
३१. भामाशाहस्य राजभक्तिः
३२. प्रव्राजकः
३३. विद्यार्थिनां कृते कृष्णशास्त्रिणां सन्देशः ।
३४. पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत ।
३५. भारतवर्षस्य भौगोलिक चित्रणं कुरुत।
३६. शाङ्गरव-दुष्यन्तयोः संवादः।

VI. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । 4X1=4

३७. कष्टपरम्परायः अपि काचन _____ भवेत्।
३८. त्वं आत्मनः _____ कुरु ।
३९. वत्स _____ उन्मील्य पश्य।
४०. _____ गन्धम्भ्यजिघ्रम्
(समीहितम्, चक्षुषी, कुसुम, सीमा)

VII ४१. संयोजयत । 4X1=4

गान्धर्वविधिना	गौरी
पौरवः	उपयेमे
सिसीदिया	दुष्यन्तः
हंसः	राणाहमीरः

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयाणामेव) 3X1=3

४२. मेवाङ्ग इति स्थलं राजस्थाने प्रसिद्धमासीत्।
४३. कविकुलगुरुः कालिदासः ।
४४. परिव्राट् मौनं त्यक्त्वा उक्त्वान्।
४५. भगवतः सुन्दरं रूपमासीत्।
४६. चिन्तातुराणां न सुखं न निद्रा।

IX. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव) 4X3=12

४७. सन्धिं विभजयत/योजयत । (त्रयाणामेव)
यवन्नियोगम्,सर्वो + अपि, देवाः+ते, रतेरिव, पुतुरनन्तरम्
४८. विग्रहवाक्योऽसमस्त पदं लिखत । (त्रयाणामेव)

फलागमैः, हिमवतः दक्षिणम्, नराः एव विग्रहाः, कामक्रोधौ, योगिनः वेषम्

४९. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

परीक्षाम्, चक्षुषी, पुत्थलिका, राज

५०. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

लभते, श्रुणु, अपनेष्यामि, भक्ष्य

५१. वाक्यदोषं परिहरत

अलं विषादः।

यथा गिरुः रोचते ।

५२. प्रयोगं परिवर्तयत् ।

मया सा द्रश्यते ।

अहं दशमकक्षायां पठितवान् ।

५३. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

विद्या प्रवासेमानृसद्शी ।

लिरस्यवाच्यं न गतः प्रजापतिः ।

X.५४. कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा अनुवादत ।

5X1=5

आधिनिक मानवः प्रपञ्चे किं प्रवर्तते इति ज्ञातुम् इच्छति। ग्रामे, नगरे, देशे, विदेशेऽपि प्रतिदिनं, प्रतिक्षणं प्रवर्तमानानि घटनानि ज्ञातुं समूहमाध्यमः अत्यवश्यकः । समूहमाध्यमेषु बहवः जनाः अहोरात्रं कार्यं कुर्वन्ति । एषु आकाशवाणी, दूरदर्शनं, साक्ष्यचित्राणि, पुस्तकानि, वार्तापत्रिकाः, दूरवाणी, सङ्गणकयन्त्रम् इत्यादयः प्रमुखाः। समूहमाध्यमः राष्ट्रियैकतां संरक्षति ।

XI.५५. संस्कृतभाषया अनुवादत ।

(5)

Once the sage vishwamitra came to the court of the King Dasharatha. He requested to send the boys Rama and Lakshmana to protect his sacrifice. Dasharatha felt sad due to affection towards his children. Vasishtha, the preceptor of the family, advised Dasharatha to fulfil vishwamitra's request. Dasharatha sent Rama and Lakshmana for the welfare of the world.\

XII.५६. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लोखत ।

(5)

विनायको विघ्नानां राजा। अतो विद्यारम्भकाले बालास्तं नमन्ति। तथा नम्यमानः स विघ्नान् अपोहति। गोविन्दः प्रतिदिनं विनायकं पूजयति । तेन स निर्विघ्नं सर्वाणि कार्याणि साधयति। त्वमपि प्रत्यहं विनायकं पूजय । तवापि सर्वस्मिन् कर्मण्यविघ्नं भविष्यति ।

अत एव सर्वेऽपि-

वक्रतुण्ड महाकाय कोटिसूर्यसमप्रभ। अविघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥

- इति प्रार्थयन्ते॥

प्रश्नाः १. गोविन्दः प्रतिदिनं किं करोति?

२. अयं केषां राजा?

३. तेन स किं साधयति?

४. विद्यारम्भकाले बालाः किं कुर्वन्ति?

५. तथा नम्यमानः स किं करोति?

अथवा

पुस्तक प्रेषणार्थं पुस्तकप्रकाशनं प्रति पत्रं लिखत

JAIN COLLEGE, Bangalore
Mock Paper - 2, January - 2019
II PUC - संस्कृतम् (09)

समयावकाशः - ३.१५ निमेषाः

गरिष्ठाङ्काः 100

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत

10X1=10

१. माकन्दिका नाम नगरी कुत्र अस्ति?
२. कामधेनुगुणा का?
३. सुन्दरस्य पिता कः?
४. विश्वस्य मातरः काः?
५. महाश्वेता कं प्रति स्ववृत्तान्तं कथयति?
६. अद्यपि देवाः कुत्र जन्म इच्छन्ति?
७. कर्णस्य गुरुः कः?
८. राणाप्रतापस्य अश्वस्य नाम किं?
९. मृगपोतकस्य नाम किं?
१०. पौरवः कः?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(पञ्चानामेव) 5X2=10

११. कोषः किमर्थं संक्षयः?
१२. सुन्दरः किमर्थं स्वग्रामं त्यक्तवान् ?
१३. महाश्वेतायाः वपुषि यौवनं कथं पदं कृतं ?
१४. नगरवासिभिः जनैः राक्षसः किं उक्तः ?
१५. राणाप्रतापस्य प्रतिज्ञा का?
१६. शास्त्रिणाम् औदार्यम्
१७. पञ्चद्वीपानां नामानि लिखत ।

III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नड-आङ्ग्लभाषया वा कुरुत ।(त्रयाणामेव) 3X3=9

१८. विश्वस्य मातरः सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः ।
तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रशः ॥
१९. मनसा चिन्तितं कार्यं वाचा नैव प्रकाशयेत् ।
मन्त्रवत् रक्षयेत् गूढं कार्यं चापि नियोजयेत् ॥
२०. विषयामिषलोभेन मनः प्रेरयतीन्द्रियम् ।
तन्निरुन्ध्यात् प्रयत्नेन जिते तस्मिन् जितेन्द्रियः ॥
२१. मञ्जूषां तां च गङ्गायां तथैवोर्ध्वस्थदीपिकाम्।
कृत्वा तत्याज निक्षिप्य घोरं वानरमन्तरे ॥
२२. कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या ।
मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव) 4X2=8

२३. सुखानि ते भर्तुकुलदेवताः वितरन्तु ।

२४. मम हस्ते प्रभूतं धनं विद्यते ।
 २५. सः यत्रकुत्रापि भवतु कालेज् आनेतव्य एव ।
 २६. मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।
 २७. अहो! गुरुकुलवैभवम् ।
 २८. धैर्यधना हि साधवः ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(पञ्चानामेव) 5X5=25

२९. प्रवाजकः ।
 ३०. विद्यार्थिनां कृते कृष्णशास्त्रिणां सन्देशः ।
 ३१. भारतवर्षस्य भौगोलिकचित्रणं कुरुत ।
 ३२. कर्ण-परशुरामयोः संवादः ।
 ३३. दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणम् कुरुत ।
 ३४. अङ्गुलीयकप्रसङ्गः ।
 ३५. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः ।
 ३६. रोटिकाप्रसङ्गः ।

VI मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

4X1=4

३७. सर्वः सगन्धेषु _____
 ३८. चिरस्य वाच्यं न गतः _____।
 ३९. _____ प्राप्नुवन्ति ।
 ४०. ममापराधः _____ क्षन्तव्यः ।
 (प्रजापतिः, विश्वसति, कृपया, ग्लानि)

VII.४१. संयोजयत ।

4X1=4

बिल्लाः	वृक्षः
विद्या	कुङ्कुमम्
ललाटे	गुप्तधनम्
पुष्पितः	योद्धारः

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयाणामेव)

3X1=3

४२. चिन्तातुराणाम् न सुखं न निद्रा ।
 ४३. उदयसिंहः प्रतापि राजा आसीत् ।
 ४४. कालिदासस्य सप्त कृतयः ।
 ४५. परिव्राट् मौनं त्यक्त्वा उक्त्वान् ।
 ४६. गन्धर्वाधिपतिः हंसः ।

IX. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव)

4X3=12

४७. सन्धिं विभजयत/योजयत । (त्रयाणामेव)
 भ्रणाच्च, अधः+तूष्णीं, पितुरनन्तरं, वयसि + एव, तद्रूपम्
 ४८. विग्रहवाक्यसमस्त पदं लिखत । (त्रयाणामेव)
 राजपुत्रः, प्राप्तः सत्पतिः यया सा, भीषणाकृतिः, वणिजः कन्या, कन्यारत्नं
 ४९. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

नगरी,कौतुकात्, गुरुः

५०. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।(द्वयोरेव)

भवेत्, ददर्श, आययुः

५१. वाक्यदोषं परिहरत ।

यथा गुरुः रोचत ।

शालायाः परितः वृक्षाः सन्ति ।

५२. प्रयोगं परिवर्तयत् ।

स्त्रिया गृहं रक्ष्यते ।

अथवा

मया सा दृश्यते ।

५३. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

अस्याः आननारविन्दे अपूर्वाकर्षणम् आसीत् ।

अथवा

बकवत् अर्थान् चिन्तयेत् ।

५४. कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा अनुवादत ।

(5)

पुस्तकानि सम्पर्कसाधनानि वर्तन्ते। बहून् विषयान् एकत्र संगृह्य सुचारुरूपेण निवेदयितुं पुस्तकमेव समर्थं माध्यमम्। पुस्तकमाध्यमेन शाश्वतरूपेण विचारविनिमयः कर्तुं शक्यते। यः पुस्तकानि अधिकं पठति सः अतीव बिद्धिमान् भवति। पूर्वं तालपत्रेषु भूर्जपत्रेषु च जनाः लिखन्ति स्म। मुद्रणयन्त्रस्य अन्वेषणानन्तरम् पुस्तकप्रचारः अधिकः सञ्जातः।

५५. संस्कृतभाषया अनुवादत ।

(5)

Self confidence is the success behind all the works. It shows the aim and paves the way o attain it. It is the strength behind all the deeds. It makes a stream of energy to flow within us which makes possible even the difficult mission. Which seems impossible. It is the best friend of each and every human being. This is the real wealth to be acquired and accumulated. It is the duty of every human being to increase this day by day.

५६. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लोखत ।

(5)

अयं रमणीय कूपः । पानाय योग्यं जलं कूपे लभ्यते । सरसो जलं स्नानेन मलिनं भवति । नद्याः सलिलं प्रकृत्यैव कलुषम् । समुद्रस्य वारि लवणम् । कूपस्य उदकं अनाविलं पानयोग्यं च भवति । अद्यत्वे भूयसा वैद्युतशक्तिमुपयुज्य यन्त्रेण जनाः कृष्याद्यर्थं कूपात् जलमुद्धरन्ति।

प्रश्नाः

1. अस्मात् कूपात् कथं जलमुद्धरन्ति?
2. सरसः समुद्रस्य नद्याः कूपस्य च जलं कीदृशम्?
3. पानाय योग्यं जलं कुत्र लभ्यते?
4. इमं परिच्छेदं एकं शीर्षिकं ददातु
5. अयं कीदृशः कूपः

अथवा

धनं प्रेषयितुं पितरं प्रति पत्रं लिखत